

Rapport från föredraget ”Bertil Olofsson berättar minnen från BA 11 i Bosnien”

Bertil Olofsson höll sin föreläsning i en trevlig lokal på restaurang Old Oak: s andra våning där Föreningen Ångermanlands Veteraner vanligtvis har sina sammankomster. Foto Lars Sundevist.

21. Ångermanlandsbrigaden (NB 21)¹ i Sollefteå satte upp den elfte fredsbevarande bataljonen (BA 11), som tjänstgjorde i Bosnien och Hercegovina från oktober 1998 till april 1999. Huvuddelen av bataljonens befäl kom från NB 21.

Även de två andra Sollefteåförbanden I 21 och T 3 var väl representerade i form av specialister.

I bataljonen ingick en bataljonsstab, ett Stabs- och Trosskompani samt två pansarskyttekompanier. Bataljonschef var NB 21 ordinarie chef överste Per-Ove Eriksson. Hans stabschef och de tre kompanicheferna var också från NB 21 och hade genomgått Försvarshögskolans chefsprogram.

Föredragshållaren Bertil Olofsson var BA 11: s ställföreträdande personalchef och ingick i bataljonsstaben.

Det var hög kvalitet på den personal som valdes ut till uppdraget. Rekrytering skedde från hela landet. Bataljonen bestod av 382 män och 22 kvinnor. Av dem kom 104 från Västernorrland. Åttio av Västernorränningarna bodde i Sollefteå.

¹ Ångermanlands brigaden var en Norrlands brigad, ett förband utrustat och utbildat för strid i väglös terräng.

Innan förbandet avreste till uppdraget genomgick all personal en mycket omfattande och professionell utbildning såväl praktisk som teoretisk på Swedint i Södertälje. Personalen var även fysiskt vältränad.

Utbildningen på Swedint höll hög klass. Instruktorer var Swedints personal samt befäl och poliser med omfattande erfarenhet från utlandstjänst. Figuranter var tolkar och flyktingar från Balkan. Bild från BA 11 bok Det var vår tid.

Bataljonen bodde på Camp Oden utanför Tuzla och Sierra Base utanför Gračanica. En camp är ett samhälle i samhället, där det finns det mesta man behöver som skydd, säkerhet, sjukvård, frisör, polis, tvätterier, och fritidsaktiviteter. Bertil bodde på Camp Oden med sin personal.

Syftet med uppdraget var att övervaka och bevara freden. Många fordonskontroller genomfördes därför i sökandet efter ammunition, otillåtna vapen och sprängämnen. Dessutom gjordes kontroller av parternas vapenförråd så att de inte lagrade mera vapen än de hade tillåtelse till.

Dygnet runt var man ständigt observant på förändringar i omgivningen. Man kontrollerade och patrullerade oftast med den finska pansaterrängbilen Sisu XA-180.

När larmet MEDEVAC² gått uppstod alltid en viss stress. Man visste inte hur allvarlig situationen var och vilka som var inblandade i transporten.

Bataljonen var noga med att besöka de flyktinläger som fanns inom bataljonens område. Kontakten med de civila i flyktinglägren var därför mycket god. Besökarna var noga med att alltid ha med sig mat, mediciner och andra förnödenheter till familjerna och att definitivt inte bära vapen under besöken.

Bland åhörarna sågs ordförande i T 3 Kamratförening Kjell Åström. Till vänster om honom hans dotter Anna och Alexander Lundin. Till höger Barbro Sjödahl arbetsledare på Sollefteå bilddatabas som vid åtskilliga tillfällen hjälpt I 21 och T 3 kamratföreningar med att skaffa fram bilder till deras studiecirklar. Foto Karl-Erik Svensson.

Att vara ifrån familjen kunde ibland kännas tungt för bataljonens personal men man gillade läget och inrättade sitt liv efter uppdraget. För de anhöriga på hemorten hade anhöriggrupper upprättats för stöd och hjälp i vardagen, vilket kändes tryggt för alla inblandade.

Bertil berättade med stor inlevelse om den goda sammanhållningen inom bataljonen och om sina positiva erfarenheter från insatsen i Bosnien.

Efter Bertils föredrag informerade Lars Sundeqvist från *Föreningen Ångermanlands Veteraner* om lördagen den 30 maj då Veteranerna Ångermanland inviger *Minnesplatsen för fredsbevarandet tjänst* i Sollefteå. Denna vackra plats ligger vid skåde-

² MEDEVAC (Medical evacuation, sjuktransport) är ett från början militärt begrepp som numera används även civilt.

spelerskan Ingrid Thulins stig nära elbolaget E.ON:s fastighet på Djupön. Inbjudna är bland andra Västernorrlands landshövding Berit Högman och generalsekreteraren för Sveriges Veteranförbund³ MariAnne Boström. Förutom invigningen av minnesplatsen finns mycket annat att glädjas åt under dagen såsom veteranparad, konserter, och föreläsningar på temat *Utlandstjänstgöring*.

Under samma veckoslut firar Bosnienbataljonen BA 11, en återträff här i Sollefteå, det har nämligen gått hela 21 år sedan bataljonen kom hem från Bosnien Hercegovina.

Kvällen avslutades med att en utsökt måltid, fläskfilé med pepparsås och potatisgrätäng, intogs i restaurangen en trappa ned. En god avslutning på en givande kväll.

Kerstin Svensson

³ Sveriges Veteranförbund (SVF) är ett partipolitiskt och religiöst obundet förbund för militära och civila veteraner som deltagit i fredsmissioner i utlandet ledda av FN, EU, NATO och OSSE. Förbundet har omkring 5000 medlemmar.